

Η σημασία της ασφάλειας και οι έκτακτες ανάγκες

Δασκαλάκης Εμμανουήλ

Μέλος ΑΛΛΗΛΟΝ

Αξιωματικός ΠΣ, Εκπαιδευτής ΣΑΕΚ, Ειδικός σε θέματα Ασφαλείας

[Manolis Daskalakis | LinkedIn](#)

Περίληψη

Η ασφάλεια είναι ένα από τα απαραίτητα αγαθά για την ύπαρξη και την πορεία της ανθρωπότητας. Δεν υπάρχει ζωή, δραστηριότητα, σωματική και ψυχική υγεία χωρίς την ασφάλεια και την αίσθηση αυτής. Το πλήθος πρέπει να ενημερώνεται και να εκπαιδεύεται ειδικά σε περιπτώσεις εκτάκτων αναγκών που κρίνονται ως οι πλέον καταστροφικές και ξαφνικές απειλές.

Η ασφάλεια είναι μια κρίσιμη πτυχή που διασφαλίζει την ομαλή και αδιάλειπτη ροή των δραστηριοτήτων, σε προσωπικά, επαγγελματικά ή οργανωτικά πλαίσια. Υπάρχουν πολλοί λόγοι για τους οποίους η ασφάλεια είναι σημαντική: Προστασία περιουσιακών στοιχείων, εμπιστευτικότητα και απόρρητο, Business Continuity, συμμόρφωση και νομικές απαιτήσεις, διαχείριση φήμης, χρηματοοικονομική ασφάλεια, λειτουργική αποδοτικότητα.

Ουσιαστικά, η ασφάλεια είναι θεμελιώδης για τη διατήρηση της εμπιστοσύνης, την προστασία των περιουσιακών στοιχείων, τη διασφάλιση της συμμόρφωσης και τη συνεπή και αποτελεσματική λειτουργία όλων των δραστηριοτήτων.

Η ασφάλεια, με την ευρεία έννοια, αναφέρεται στα μέτρα και τις πρακτικές που εφαρμόζονται για την προστασία από κινδύνους και απειλές για τη σταθερότητα και την ευημερία. Περιλαμβάνει διάφορες διαστάσεις, καθεμία από τις οποίες επικεντρώνεται σε διαφορετικές πτυχές της προστασίας και της πρόληψης. Ακολουθούν ορισμένες βασικές πτυχές της ασφάλειας:

- 1. Προσωπική ασφάλεια:** Μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία των ατόμων από σωματική βλάβη, απειλές ή άλλους κινδύνους.
- 2. Κυβερνοασφάλεια:** Πρακτικές και τεχνολογίες που χρησιμοποιούνται για την προστασία υπολογιστών, δικτύων και δεδομένων από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, επιθέσεις ή ζημιές.
- 3. Φυσική ασφάλεια:** Μέτρα σχεδιασμένα για την προστασία των φυσικών περιουσιακών στοιχείων, των κτιρίων και των εγκαταστάσεων από

απειλές όπως κλοπή, βανδαλισμός ή φυσικές καταστροφές.

4. **Εθνική ασφάλεια:** Πολιτικές και δράσεις που αναλαμβάνει μια κυβέρνηση για την προστασία της χώρας από απειλές και τη διατήρηση της κυριαρχίας.

5. **Οικονομική ασφάλεια:** Η κατάσταση κατά την οποία τα άτομα, οι επιχειρήσεις και τα έθνη διαθέτουν σταθερούς και επαρκείς πόρους και εισόδημα για τη διατήρηση του βιοτικού τους επιπέδου.

6. **Επισιτιστική ασφάλεια:** Η διασφάλιση ότι όλοι οι άνθρωποι έχουν πρόσβαση σε επαρκή, ασφαλή και θρεπτικά τρόφιμα για τη διατήρηση μιας υγιούς ζωής.

7. **Ασφάλεια υγείας:** Μέτρα για την προστασία των πληθυσμών από απειλές για την υγεία και την εξασφάλιση της πρόσβασης στις απαραίτητες υπηρεσίες υγειονομικής περίθαλψης.

8. **Περιβαλλοντική ασφάλεια:** Προσπάθειες για την προστασία του περιβάλλοντος και των φυσικών πόρων από την υποβάθμιση, εξασφαλίζοντας μακροπρόθεσμα την οικολογική υγεία και βιωσιμότητα.

9. **Ασφάλεια πληροφοριών:** Προστασία πληροφοριών και δεδομένων από μη εξουσιοδοτημένη πρόσβαση, αποκάλυψη, αλλοίωση ή καταστροφή.

10. **Εσωτερική ασφάλεια:** Μέτρα που λαμβάνονται για την προστασία ενός έθνους από εσωτερικές απειλές και τη διατήρηση της δημόσιας ασφάλειας.

Η ασφάλεια σε όλα αυτά τα πλαίσια περιλαμβάνει ένα συνδυασμό στρατηγικών πρόληψης, προστασίας, ανίχνευσης και αντίδρασης για τον μετριασμό των κινδύνων, την αποκατάσταση αλλά και τη διασφάλιση της ευημερίας και της σταθερότητας. Οι ιδιαιτερότητες μπορεί να ποικίλλουν σε μεγάλο βαθμό ανάλογα με τον τύπο της ασφάλειας και τις συγκεκριμένες απειλές που αντιμετωπίζονται. Οι έκτακτες ανάγκες που μπορεί να προκύψουν οποιαδήποτε στιγμή χωρίς προειδοποίηση, είναι εκείνες που μπορούν να διαταράξουν την κανονικότητα και να διακόψουν τη ροή μίας δραστηριότητας είτε συμβούν είτε λόγω φόβου για κάποιο επικείμενο γεγονός.

Ως κατάσταση έκτακτης ανάγκης νοείται μια κατάσταση που ενέχει άμεσο κίνδυνο για την υγεία, τη ζωή, την περιουσία ή το περιβάλλον. Τα επείγοντα περιστατικά απαιτούν άμεση παρέμβαση για την πρόληψη της επιδείνωσης των συνθηκών και την ελαχιστοποίηση της βλάβης ή την αποκατάσταση της ομαλότητας. Μπορούν να προκύψουν από διάφορες πηγές, όπως φυσικές καταστροφές, ατυχήματα, ιατρικές παθήσεις ή σκόπιμες ενέργειες όπως η τρομοκρατία.

Οι τύποι έκτακτων καταστάσεων είναι οι ακόλουθοι:

1. **Ιατρικά επείγοντα περιστατικά:** Καρδιακές προσβολές, εγκεφαλικά επεισόδια, σοβαρή αιμορραγία, δηλητηρίαση κ.λπ.
2. **Φυσικές καταστροφές:** Σεισμοί, πλημμύρες, τυφώνες, πυρκαγιές κ.λπ.
3. **Ανθρωπογενείς καταστροφές:** Βιομηχανικά ατυχήματα, ατυχήματα μεταφορών, δομικές καταρρεύσεις κ.λπ.
4. **Επείγοντα περιστατικά ασφαλείας:** Τρομοκρατικές επιθέσεις, βίαια εγκλήματα κ.λπ.
5. **Περιβαλλοντικές καταστάσεις έκτακτης ανάγκης:** Χημικές διαρροές, πυρηνικά ατυχήματα κ.λπ.

Ο κόσμος που δεν είναι επαγγελματίας στον τομέα της ασφάλειας ίσως δεν είναι αρκετά εξοικειωμένος με το πώς να προσαρμοστεί και να αντιμετωπίσει μία έκτακτη ανάγκη. Αυτό πρέπει να διορθωθεί, καθώς οι

έκτακτες ανάγκες δεν εμφανίζονται μόνο σε επαγγελματίες αλλά μπορεί να προκύψουν στον οποιοδήποτε. Αυτό σημαίνει ότι πρέπει να υπάρχει μία εξοικείωση για να μετριαστεί σε **αρχικό στάδιο** όσο το δυνατόν περισσότερο το αίσθημα του φόβου που δεν θα αφήσει τον κόσμο να κάνει τις σωστές ενέργειες αλλά (το πιθανότερο) θα τον επηρεάσει να πάρει λάθος αποφάσεις οι οποίες μπορεί να του κοστίσουν ακόμα και τη ζωή, ενώ σε **δεύτερο στάδιο** να πάρει τη σωστή απόφαση και να αποφύγει τον κίνδυνο. Θα ήταν λοιπόν καλό να προσπαθεί το κάθε μέλος αυτής της κοινωνίας να ενημερώνεται και να εκπαιδεύεται πάνω στο τι να κάνει σε τέτοιες καταστάσεις. Το πλήθος οφείλει να γνωρίζει ποιες είναι οι ενέργειες που πρέπει να κάνει όταν αντιλαμβάνεται έναν κίνδυνο τέτοιου είδους. Αυτές είναι οι ακόλουθες:

1. **Αξιολόγηση της κατάστασης:** Προσδιορίστε γρήγορα τι έχει συμβεί και την έκταση της έκτακτης ανάγκης. Είναι πολύ σημαντικό να γνωρίζουμε ποιος είναι ο κίνδυνος και τι απειλεί
2. **Εξασφαλίστε την προσωπική ασφάλεια:** Βεβαιωθείτε ότι δεν θέτετε τον εαυτό σας και τους ανθρώπους ή ζώα που έχετε υπ' ευθύνη σας, σε κίνδυνο. Εάν είναι εφικτό, μετακινηθείτε σε ασφαλές μέρος.
3. **Καλέστε βοήθεια:** Καλέστε τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης (112) και δώστε τους λεπτομερείς πληροφορίες για την κατάσταση. Οι πληροφορίες που θα πάρουν οι αρχές είναι πολύ σημαντικές για να επιχειρήσουν καθώς αν γνωρίζουν το είδος της έκτακτης ανάγκης, τα θύματα, τους αγνοούμενους και την ένταση της καταστροφής, θα σχεδιάσουν καλύτερα τη δράση τους.
4. **Παροχή βασικών πρώτων βοηθειών:** Εάν είστε εκπαιδευμένοι, δώστε πρώτες βοήθειες σε όσους τις χρειάζονται, ενώ περιμένετε την άφιξη επαγγελματικής βοήθειας.
5. **Εκκενώστε εάν είναι απαραίτητο:** Εάν η κατάσταση έκτακτης ανάγκης συνεπάγεται απειλή για την τοποθεσία σας (π.χ. πυρκαγιά, διαρροή αερίου), εκκενώστε αμέσως ακολουθώντας τις καθορισμένες διαδρομές έκτακτης ανάγκης.
6. **Ακολουθήστε τις οδηγίες των υπηρεσιών έκτακτης ανάγκης:** Μόλις φτάσουν οι επαγγελματίες, ακολουθήστε προσεκτικά τις οδηγίες τους. Οι οδηγίες μπορεί να δοθούν και τηλεφωνικά.

Στα πλαίσια τις προετοιμασίας υπάρχουν κάποια μέτρα που πρέπει να παρθούν:

1. **Κιτ έκτακτης ανάγκης:** Διατηρήστε ένα κιτ έκτακτης ανάγκης με νερό, τρόφιμα, πρώτες βοήθειες, φακούς, μπαταρίες και άλλα βασικά είδη.
2. **Επαφές έκτακτης ανάγκης:** Διατηρήστε έναν κατάλογο επαφών έκτακτης ανάγκης και σημαντικών τηλεφωνικών αριθμών.
3. **Εκπαίδευση:** Παρακολουθήστε μαθήματα πρώτων βοηθειών, καρδιοαναπνευστικής αναζωογόνησης και αντιμετώπισης καταστροφών.
4. **Σχέδια:** Αναπτύξτε και εξασκηθείτε σε σχέδια έκτακτης ανάγκης με την οικογένειά σας ή τους συναδέλφους σας.

Μετά από μια κατάσταση έκτακτης ανάγκης θα πρέπει να:

1. Μείνετε ενημερωμένοι και να ακολουθήσετε τις ενημερώσεις από τις αρχές και τις ειδησεογραφικές πηγές.
2. Ελέγξτε για τραυματισμούς ή χορηγήστε τις πρώτες βοήθειες εάν είναι απαραίτητο.

3. Ενημερώστε τις αρχές για τυχόν κινδύνους ή ανάγκες βοήθειας.
4. Βοηθήστε τις ευπαθείς ομάδες ή τα άτομα με κινητικά προβλήματα

Τελειώνοντας θα δοθούν κάποιες οδηγίες για δύο φυσικές καταστροφές που ενέχουν σοβαρό κίνδυνο και το πλήθος δεν έχει τις κατάλληλες γνώσεις ώστε να τις αντιμετωπίσει:

Κατά τη διάρκεια ενός σεισμού

- Πέστε, καλυφθείτε αν υπάρχει τρόπος (κάτω από ανθεκτική επιφάνεια). Αν όχι, πέστε στα χέρια και στα γόνατα για να αποφύγετε την ανατροπή και καλύψτε το κεφάλι και τον αυχένα με τα χέρια σας.
- Μην τρέχετε έξω κατά τη διάρκεια του σεισμού. Μείνετε σε εσωτερικούς χώρους και μακριά από παράθυρα, εξωτερικούς τοίχους και οτιδήποτε μπορεί να πέσει πάνω σας. Εκκένωση γίνεται αφού περιμένετε για μετασεισμούς και πάντα σύμφωνα με τις ασφαλείς διαδρομές και τις εξόδους κινδύνου.
- Αν είστε έξω, βρείτε ένα καθαρό σημείο μακριά από κτίρια, δέντρα, φανάρια και καλώδια κοινής ωφέλειας και πέστε στο έδαφος.

Κατά τη διάρκεια μιας πυρκαγιάς

- Σημαίνει συναγερμός και ακολουθεί εκκένωση. Πάντα ακολουθείτε τις σημάνσεις και τις ασφαλείς οδεύσεις διαφυγής.
- Καλέστε τις υπηρεσίες έκτακτης ανάγκης (Πυροσβεστική, Αστυνομία, ΕΚΑΒ μπορούν πλέον να κληθούν από το 112)
- Εάν υπάρχει καπνός, μείνετε χαμηλά στο έδαφος για να αποφύγετε την εισπνοή καπνού και τοξικών αερίων.
- Κλείστε τις πόρτες πίσω σας για να επιβραδύνετε την εξάπλωση της φωτιάς και του καπνού.
- Σταματήστε, πέστε στο πάτωμα/έδαφος, τοποθετήστε ένα πανί ή ρούχο στις αναπνευστικές σας οδεύσεις και κυλιστείτε προς την έξοδο

διαφυγής.

- Αν τα ρούχα σας πάρουν φωτιά, σταματήστε εκεί που βρίσκεστε, πέστε στο έδαφος και κυλιστείτε για να πνίξετε τις φλόγες.

Κλείνοντας, πρέπει να θυμόμαστε πως η διατήρηση της ψυχραιμίας είναι το σημαντικότερο στοιχείο κατά τη διάρκεια της αντιμετώπισης μίας έκτακτης ανάγκης. Η ψυχραιμία έρχεται ευκολότερα όταν γνωρίζετε πρωτόκολλα ασφαλείας, έχετε κάνει ασκήσεις και μπορείτε να αξιολογήσετε την κατάσταση. Ενημερώστε τις αρχές, που είναι επαγγελματίες και δώστε όσες περισσότερες πληροφορίες έχετε διαθέσιμες. **Δεν αφήνουμε ποτέ πίσω μας, εκείνους που δε μπορούν να μετακινηθούν εύκολα!**

Πηγές

- ΟΑΣΠ, Οδηγίες Αυτοπροστασίας, ανακτήθηκε 22 Μαΐου 2024: <https://oasp.gr/odigies-aytoprostatias>
- Γενική Γραμματεία Πολιτικής Προστασίας, οδηγίες προστασίας, ανακτήθηκε 22 Μαΐου 2024: <https://civilprotection.gov.gr/odigies-prostatias>
- Καβύρης, Κασσάρας, 2017, ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΑΚΑ ΚΕΦΑΛΑΙΑ ΣΕΙΣΜΟΛΟΓΙΑΣ, ΤΜΗΜΑ ΓΕΩΛΟΓΙΑΣ & ΓΕΩΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ, ΕΚΠΑ pp 3
- Natural Hazards and Earth System Sciences Discussions, vol. 1, issue 2, pp. 4263-4297
- Marko Cabric, 2015, Corporate Security Management: Challenges, Risks, and Strategies pp 127-158
- Κοροσιάδης, 2020, ΠΥΡΟΣΒΕΣΤΙΚΗ ΤΑΚΤΙΚΗ pp 33-38(1977).

